KOMMISSIONENS BESLUTNING
af 9. december 1998
om Tysklands støtte til det brunkulsfyrede kraftværk i Cottbus

(meddelt under nummer K(1998) 4275)

(Kun den tyske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(1999/581/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 93, stk. 2, første punktum,

under henvisning til aftalen om oprettelse af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret de berørte parter til at fremsætte deres bemærkninger i henhold til ovennævnte bestemmelser, under hensyntagen til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I. PROCEDURE

På grundlag af en klage fra et medlem af Europa-Parlamentet af 26. marts 1996 fik Kommissionen kendskab til Tysklands støtte til det brunkulsfyrede kraftværk i Cottbus. Ved skrivelse af 7. juni 1996 og 5. september 1996 anmodede Kommissionen de tyske myndigheder om oplysninger i denne henseende. Tyskland imødekom denne anmodning om oplysninger den 26. juli 1996 og den 20. februar 1997.

Ved skrivelse af 12. august 1997 underrettede Kommissionen de tyske myndigheder om sin beslutning om at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 93, stk. 2, med hensyn til den nævnte støtte. Denne skrivelse blev besvaret af Tyskland den 31. oktober 1997.

Kommissionens beslutning om procedurens indledning blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* [1]. Samtidig blev alle berørte parter opfordret til at fremsætte deres bemærkninger.

Ved skrivelse af 3. marts 1998 blev disse bemærkninger videresendt til de tyske myndigheder. Den 6. og 7. marts 1998 fandt der en inspektion sted på kraftværket i Cottbus, hvori repræsentanter for Kommissionen også deltog. Tyskland tog den 9. juli 1998 stilling til bemærkningerne.

II. DETALJERET BESKRIVELSE AF STØTTEN

Cottbus ligger i det største østtyske brunkulsområde, hvis kulforekomster udvindes af Lausitzer Braunkohle AG (LAUBAG). Den 26. april 1995 besluttede byen Cottbus at erstatte det brunkulsfyrede kraftværk, der stammede fra DDR-tiden, og som især med hensyn til brændselsforbrug og miljøbeskyttelse ikke længere levede op til de aktuelle tekniske normer, med et nyt, moderne kraftværk med kombineret kraftvarmeproduktion. Hovedsigtet med projektet er at forsyne byen Cottbus med fjernvarme (ca. 70 % af husholdningerne er tilsluttet et fjernvarmenet). Som biprodukt produceres der el, som udelukkende er bestemt til byen Cottbus.

Projektomkostningerne udgør i alt 395 mio. DEM. Delstaten Brandenburg støttede denne investering med henblik på at udligne prisforskellen i forhold til et moderne gasfyret kraftvarmeværk, hvor omkostningerne ville have udgjort ca. 185 mio. DEM. Da Tyskland udtrykkeligt havde undtaget energisektoren fra støtte som led i den af Kommissionen godkendte tyske regionale støtteordning, den såkaldte »Gemeinschaftsaufgabe« [2], hvorefter der i Brandenburg, et område som omhandlet i EF-traktatens artikel 92, stk. 3, litra a), kan ydes investeringsstøtte på indtil 35 % af de samlede investeringsomkostninger, blev støtten på 49,95 mio. DEM ydet ad hoc. Derudover blev der ikke stillet yderligere statsstøtte til rådighed til projektet, hverken som ad hoc-støtte eller inden for rammerne af støtteordninger vedrørende forskning og udvikling eller miljøbeskyttelse. Kraftværket har for øjeblikket 243 ansatte.

I Cottbus bliver brunkul for første gang i verden anvendt i et kraftvarmeværk som brændstof i forbindelse med andengenerations tryksat forbrænding i fluidiseret leje. Kommissionen har derfor besluttet at støtte dette projekt med yderligere 29 mio. DEM inden for rammerne af THERMIE-programmet, der blev indledt med Rådets forordning (EØF) nr. 2008/90 [3] (projekt nr. SF/00122/95/DE/SE og SF/00264/97/DE/SE, »Kraftvarmeværk, der er baseret på andengenerations tryksat forbrænding i fluidiseret leje, og som fyres med østtysk brunkul«). Det skal med projektet vises, at der i forbindelse med tryksat forbrænding i fluidiseret leje også kan anvendes brunkul som brændstof, hvilket kunne øge mulighederne for at eksportere denne teknik uden for Fællesskabets grænser.

Med hensyn til virkningerne på konkurrencevilkårene var Kommissionen dog af den opfattelse, at investeringsstøtten til et forholdsvis dyrt brunkulsfyret kraftværk kunne udgøre ulovlig statsstøtte til fordel for det regionale brunkulsselskab LAUBAG, som ganske vist ikke opnår særpriser på grundlag af projektet, men dog en langfristet leveringskontrakt.

[1] EFT C 381 af 16.12.1997, s. 5.

[2] Jf. punkt 3.1.3 i forbundsstatens og delstaternes 24. fælles rammeplan for forbedring af de regionale erhvervsstrukturer (24. Rahmenplan der Gemeinschaftsaufgabe »Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur«), godkendt ved beslutning af 30. april 1996, EFT C 291 af 4.10.1996, s. 4.

[3] EFT L 185 af 17.7.1990, s. 1.

Vurderingen af, at der er tale om ulovlig statsstøtte, er frem for alt baseret på en forpligtelse, som Tyskland indgik i forbindelse med statsstøttesag N 13/92 til fordel for Braunkohlekraftwerk Schkopau i Sachsen-Anhalt, hvor Kommissionen godkendte en investeringsstøtte på 600 mio. DEM ([1]). For at forhindre systematisk subsidiering af den østtyske brunkulsindustri og konkurrencefordrejning på et liberaliseret elektricitetsmarked måtte Tyskland som betingelse for støttens godkendelse forpligte sig til:

> ikke at yde yderligere direkte eller indirekte støtte til anvendelse af brunkul. Elværker kan dog fortsat modtage subsidier, såfremt disse er i overensstemmelse med Kommissionens beslutninger om godkendelse af støtte som led i støtteordninger vedrørende regional udvikling, F&U samt miljøbeskyttelse, ikke tager sigte på anvendelsen af bestemte energikilder og ikke er bestemt til at opveje omkostningerne ved anvendelsen af bestemte energikilder.

Da det i Cottbus drejer sig om ad hoc-støtte uden for den godkendte horisontale støtteordning, nærede Kommissionen alvorlig tvivl om, hvorvidt investeringsstøtten fra delstaten Brandenburg kan anses for at være forenelig med Fællesskabets statsstøtteregler på baggrund af Tysklands forpligtelse fra 1992, og besluttede derfor den 30. juli 1997 at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 93, stk. 2.

III. **BEMÆRKNINGER FRA BERØRTE PARTER**

Der blev modtaget seks bemærkninger, som kan sammenfattes på følgende måde:

Amt Jänschwalde, det kommunale forvaltningsorgan i en kommune i umiddelbar nærhed af LAUBAG's mine, var af den opfattelse, at støtten til kraftværket i Cottbus entydigt måtte betragtes som støtte til fordel for den regionale brunkulsindustri. Støtten kunne heller ikke anses for at være regional støtte i henhold til Fællesskabets statsstøtteregler, da den ikke indeholdt nogen form for regionalt sigte. Det var endvidere klart, at brunkulsfyrede kraftværker hverken nu eller i fremtiden ville være konkurrencedygtige uden fortsat statsstøtte. Med hensyn til projektets miljøvirkninger var forvaltningsorganet af den opfattelse, at gas entydigt var mere miljøvenlig end enhver anvendelse af brunkul.

Ifølge elproduktions- og -forsyningsvirksomheden ENRON Europe Ltd (ENRON), som arbejder på grundlag af gas, kan en større prisstabilitet i forbindelse med brunkul ikke anføres som argument for denne energikilde, da der med en tilsvarende prissikring også kunne opnås den samme effekt i forbindelse med gaspriserne. Virksomheden gjorde endvidere opmærksom på, at anvendelsen af gas sikrede en højere grad af miljøbeskyttelse.

I de fire andre bemærkninger drejede det sig i mindre grad om projektets virkninger på elektricitetsmarkedet end om selve brændstoffet brunkul, som blev kritiseret for ikke at være tilstrækkelig miljøvenligt.

IV. **TYSKLANDS BEMÆRKNINGER**

Som svar på Kommissionens beslutning om at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 93, stk. 2, anførte Tyskland i første række, at virksomheden LAUBAG næppe kunne anses for at drage fordel af støtten, da dennes udbytte i givet fald var marginalt. Virksomheden modtog ingen kunstigt høje priser, men havde blot en langfristet leveringskontrakt, som imidlertid kun udgjorde 0,9 % af den samlede årlige produktion.

Endvidere var forpligtelsen fra 1992 ikke gældende i dette tilfælde, da projektet først og fremmest tog sigte på fjernvarmeforsyningen. Elproduktionen, som denne forpligtelse vedrørte, var derimod kun et biprodukt.

Derudover skulle der tages hensyn til, at Cottbus lå i et område som omhandlet i EF-traktatens artikel 92, stk. 3, litra a), hvor Kommissionen tillod investeringsstøtte på indtil 35 % af de samlede investeringsomkostninger. Med investeringsomkostninger på i alt 395 mio. DEM kunne projektet teoretisk være støttet med ca. 135 mio. DEM, dvs. et beløb, der var langt større end den støtte, der hidtil faktisk var ydet (49,95 mio. DEM fra delstaten Brandenburg og 29 mio. DEM fra Kommissionen som led i THERMIE-programmet).

Projektet var fuldt ud i overensstemmelse med fællesskabsbestemmelserne vedrørende offentlige kontrakter. Da beslutningen til fordel for kraftvarmeværket, der anvendte teknologi baseret på tryksat forbrænding i fluidiseret leje, var truffet, var der blevet gennemført et udbud i hele Fællesskabet, som var offentliggjort i supplementet til *De Europæiske Fællesskabers Tidende* af 8. august 1995. Derudover var alle kendte producenter af teknologi baseret på tryksat fluidiseret leje blevet opfordret direkte til at afgive tilbud. Kontrakten blev i sidste instans indgået med en tysk producent. Hverken kontrolmyndigheden eller klageudvalget i forbindelse med udbudsproceduren havde modtaget en klage over udbudsprocedurens gennemførelse.

Desuden havde projektet pilotkarakter, hvilket også fællesskabsstøtten som led i THERMIE-programmet viste. Virkningerne af anvendelsen af brunkul i forbindelse med tryksat forbrænding i fluidiseret leje blev endvidere fulgt opmærksomt af forskningsinstitutterne på Technische Universität Cottbus.

Projektet ville være en succes, hvis det kunne påvises, at brunkul er et konkurrencedygtigt brændstof. Dette ville have en positiv virkning på beskæftigelsen i den regionale brunkulsindustri, som i denne struktursvage region udgør den vigtigste erhvervsgren, som 13 000-17 000 arbejdspladser stadig er direkte eller indirekte afhængige af (i 1989 var tallet 73 000).

([1]) Beslutning af 22. juli 1992, EFT C 203 af 11.8.1992, s. 15.

Desuden havde projektet en positiv virkning på miljøbeskyttelsen. Der kunne således registreres en betydelige nedsættelse af emissionerne af forurenende stoffer og støj, som endog lå under værdierne i gældende tyske miljøbestemmelser.

Som dokumentation forelagde Tyskland følgende emissionsværdier:

(mg/kg)

	Tysk ret	Kraftværket i Cottbus
Svovldioxid	250	200
Nitrogenoxid	200	200
Kuldioxid	250	200
Saltsyre	100	30
Flussyre	15	1,5
Støv	50	20

Med hensyn til støjemissioner forelagde Tyskland følgende værdier:

(mg/m³)

Om dagen		Om natten	
Tysk ret	Kraftværket i Cottbus	Tysk ret	Kraftværket i Cottbus
55	52	40	40
60	43	45	31
60	43	45	28
55	45	40	34
55	46	40	35
50	34	35	23
50	45	35	33

Til bemærkningerne fra de berørte parter anførte Tyskland følgende:

Bemærkningerne fra Amt Jänschwalde var først og fremmest rettet mod den generelle energipolitik i delstaten Brandenburg, navnlig mod flytningen af kommunen Horno, som blev nødvendig som følge af udvidelsen af en af LAUBAG's åbne miner. Det blev endvidere på ny understreget, at projektet kun havde minimal indvirkning på produktionen inden for den lokale brunkulsindustri og dermed også på konkurrencen mellem de enkelte brændstoffer. Dette beviste den omstændighed, at gas, som konkurrerede med brunkul, med ca. 27 % allerede havde en høj markedsandel i de nye delstater, medens den gennemsnitlige andel i hele Tyskland lå på 21 %. I slutningen af 1997 blev 40 % af alle boliger i Østtyskland opvarmet med gas. Den andel, som kraftværket i Cottbus havde af den samlede mængde brændselsstoffer, der blev anvendt på fjernvarmeværkerne i Tyskland, udgjorde kun 0,1 %. Med hensyn til påstanden om, at gas var en mere miljøvenlig energikilde end brunkul, gjorde Tyskland opmærksom på de yderligere emissioner af metan i forbindelse med gas, som Amt Jänschwalde ikke havde nævnt.

Hvad angår bemærkningerne fra ENRON, satte Tyskland frem for alt spørgsmålstegn ved udtalelsen om, at man i forbindelse med gas gennem en prissikring kunne opnå den samme prisstabilitet som i forbindelse med brunkul. Selv ENRON kunne ikke forelægge præcise oplysninger om, på hvilke betingelser og på grundlag af hvilke risici virksomheden kunne levere gas til konstante priser over et langt tidsrum.

De fire andre bemærkninger besvarede Tyskland ved igen at gøre opmærksom på, at værdierne i forbindelse med projektet ligger under de i Tyskland gældende grænseværdier for emission af forurenende stoffer og støj, og at det således bidrager til miljøbeskyttelsen.

V. **VURDERING AF STØTTEN**

Brunkul er ikke omfattet af EKSF-traktaten, men derimod af EF-traktaten. Det drejer sig derfor i forbindelse med investeringstilskuddet på 49,95 mio. DEM fra delstaten Brandenburg til opførelsen af det brunkulsfyrede kraftværk i Cottbus entydigt om støtte som omhandlet i EF-traktatens artikel 92, stk. 1. Det er ganske vist i første række kraftværksselskaber, der drager fordel af støtten, men indirekte er det også den østtyske brunkulsindustri, i dette tilfælde specielt LAUBAG. Med støtten skulle der gives et incitament til anvendelse af brunkul, selv om det havde være billigere at opføre et kraftværk, der blev fyret med andre brændstoffer, f.eks. gas.

Denne støtte kan fordreje konkurrencevilkårene og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne. Det tidligere DDR's indlemmelse i Fællesskabet i 1990/1991 medførte en voldsom stigning i Fællesskabets brunkulsproduktion. Der er i Fællesskabet kun tre lande, som producerer store mængder brunkul, og Tyskland står for 75 % af den samlede produktion i Fællesskabet. Brunkul bruges fortrinsvis i kraftværker, som ligger tæt på minerne, da lange transportveje som regel er urentable. Dette betyder imidlertid ikke, at der ikke handles med brunkul i Fællesskabet. Det skal endvidere tages i betragtning, at brunkul i dette tilfælde blev valgt frem for gas, stenkul og olie. På energimarkedet kan hvert af disse brændstoffer erstattes af de andre. Der skal derfor tages hensyn til de enkelte markeder, brændselsmarkedet generelt og den mulige konkurrence mellem medlemsstaterne. På disse markeder findes der samhandel inden for Fællesskabet og konkurrence mellem virksomheder fra de forskellige medlemsstater, hvorfor støtten formentlig påvirker konkurrencevilkårene på energimarkedet.

Støtten blev ikke ydet inden for rammerne af en støtteordning, der forud var godkendt af Kommissionen, og skulle derfor have været anmeldt særskilt i henhold til EF-traktatens artikel 93, stk. 3. Denne forpligtelse har Tyskland ikke opfyldt, og støtten var således uberettiget.

Med hensyn til spørgsmålet, om støtten er omfattet af en af undtagelserne i EF-traktatens artikel 92, stk. 2 og 3, skal det understreges, at den forpligtelse, som Tyskland indgik i forbindelse med statsstøtten i Schkopau-sagen, ikke er til hinder for, at disse bestemmelser anvendes i dette tilfælde.

På grundlag af den nævnte forpligtelse skulle det i sin tid forhindres, at der i de nye delstater blev indført samme beskyttelsesmekanismer for brunkul som for stenkul i Vesttyskland. Projektet i Cottbus er imidlertid en ad hoc-foranstaltning, som hverken tager sigte på systematisk subsidiering af den østtyske brunkulsindustri eller resulterer i en sådan. Dette fremgår dels af den omstændighed, at LAUBAG ikke sælger sit produkt til kunstigt opskruede priser, men derimod til markedspriser, og dels af, at det brunkul, som der er behov for til dette projekt, kun udgør en forsvindende lille del, dvs. 0,9 %, af LAUBAG's årlige produktion. Derudover tager projektet først og fremmest sigte på fjernvarmeforsyningen. El, som forpligtelsen fra 1992 hovedsagelig vedrører, produceres kun som biprodukt.

Som led i undersøgelsen af undtagelsesbestemmelserne i EF-traktatens artikel 92, stk. 2 og 3, kan det fastslås, at undtagelserne i artikel 92, stk. 2, ikke finder anvendelse i dette tilfælde som følge af støttens karakteristika og det forhold, at den ikke opfylder betingelserne for at kunne være omfattet af disse undtagelser.

Støtten kan dog anses for at være forenelig med fællesmarkedet på grundlag af EF-traktatens artikel 92, stk. 3, litra a).

Den omstændighed, at støtten ikke blev ydet som led i den tyske regionale støtteordning (den såkaldte Gemeinschaftsaufgabe), udelukker ikke på forhånd, at denne bestemmelse kan finde anvendelse, men skyldes udelukkende, at der som led i nævnte ordning ikke kan ydes støtte til investeringer i elforsyningen. Denne begrænsning blev ikke pålagt af Kommissionen som led i kontrollen af støtten, men alene fastsat af Tyskland. Kommissionen kan således ikke udelukke en undersøgelse ud fra regionale aspekter, men skal — som i forbindelse med statsstøttesag N 295/97 »Délipapier«, Frankrig [1] — undersøge i det konkrete tilfælde, om betingelserne for at kunne anvende artikel 92, stk. 3, litra a), er opfyldt.

Endvidere gøres der opmærksom på, at artikel 92, stk. 3, litra a), også kan anvendes på ad hoc-foranstaltninger. Domstolen bekræftede dette i sin dom af 14. september 1994 i sag C-278, 279 og 280/92 (Spanien/Kommissionen) [2], hvorefter ad hoc-støtte skal undersøges med hensyn til, om forudsætningerne for regionalstøtte i henhold til artikel 92, stk. 3, litra a), er opfyldt.

Dette er tilfældet med støtten til det brunkulsfyrede kraftværk i Cottbus.

Selv om et gammelt kraftværk erstattes med et nyt som led i dette projekt, kan støtten betragtes som en foranstaltning til støtte for en initialinvestering, hvortil der i overensstemmelse med retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte [3] kan godkendes regionalstøtte. Ifølge punkt 4.4 i disse retningslinjer forstås ved initialinvestering også »iværksættelse af en aktivitet, der indebærer en fundamental ændring af en eksisterende virksomheds produkt eller produktionsmetode (gennem rationalisering, diversificering eller modernisering)«.

Derudover ligger Cottbus i et område, der er omfattet af artikel 92, stk. 3, litra a), hvor det tilladte loft for støtte til nyinvesteringer udgør 35 %. Med en støtteintensitet på 20 % ligger denne i det foreliggende tilfælde klart under dette loft.

Den økonomiske udvikling i området kan endvidere fremmes ved hjælp af støtten. Projektet skaber ganske givet flere end de 243 arbejdspladser, der er oprettet på selve kraftværket. Projektet tager endvidere sigte på regionens langsigtede udvikling. Ved hjælp af det nye kraftværk tilvejebringes et moderne fjernvarmesystem, som alt i alt forbedrer infrastrukturen i denne region, som ikke blot private husholdninger, men også eksisterende industrivirksomheder og potentielle investorer har adgang til. Endvidere er det med anvendelsen af en ny metode, der er baseret på tryksat fluidiseret leje, og som blev udvalgt til at modtage støtte fra Kommissionens THERMIE-program, planen at påvise, at brunkul er et konkurrencedygtigt brændstof. Skulle denne teknologi vise sig vellykket, vil det formentlig have en positiv indvirkning på beskæftigelsen i brunkulsindustrien. I 1989 havde brunkulsindustrien i regionen 73 000 beskæftigede. Brunkulsproduktionen udgjorde i det pågældende år 195 mio. tons. Trods en kraftig personale- og produktionsnedgang i årene efter 1989 er brunkulsindustrien fortsat den vigtigste erhvervsgren i denne struktursvage region. Det antages således, at med en årlig produktion på 35-40 mio. tons i 2000 vil ca. 5 000 arbejdstagere være direkte beskæftiget med produktion og forædling af brunkul. Yderligere 2 000 arbejdspladser vil blive skabt i forbindelse med den brunkulsbaserede elproduktion. Til disse 7 000 direkte arbejdspladser vil kunne lægges yderligere 10 000, som beror på investeringer inden for underleverandørvirksomhed, vedligeholdelse og forarbejdning og på tilsvarende måde er stærkt afhængige af den økonomiske situation inden for brunkulsindustrien. I denne forbindelse bliver det klart, at enhver aktivitet, som tager sigte på at forbedre brunkulsindustriens økonomiske fremtid, også vil have positive virkninger for antallet af beskæftigede, der indirekte er afhængige af denne industri.

Kommissionen tager endvidere til efterretning, at miljø-emissionerne vil falde. De tal, som Tyskland har forelagt, dokumenterer, at emissionerne af forurenende stoffer og støj fra det nye kraftværk ligger langt under emissionerne fra det gamle. Det bemærkes i denne forbindelse også, at kraftværket i Cottbus er et kraftværk med kombineret kraftvarmeproduktion. I sin meddelelse af 15. oktober 1997 til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget [4] om en fællesskabsstrategi til fremme af kombineret kraftvarmeproduktion og til fjernelse af hindringerne for udvikling af den, understregede Kommissionen endnu en gang udtrykkeligt det miljøvenlige og energibesparende aspekt ved denne teknologi.

[1] EFT C 333 af 4.11.1997, s. 6.
[2] Sml. 1994, s. I-4103.
[3] EFT C 74 af 10.3.1998, s. 9.
[4] KOM(97) 514 endelig udg.

Det skal endvidere bemærkes, at kraftværket både producerer varme og el og dermed forårsager færre emissioner end traditionelle kulkraftværker. I andre tilfælde har Kommissionen anerkendt, at anvendelsen af kombineret kraftvarmeproduktion kan berettige finansielle incitamenter ([1]). Det skal i denne forbindelse desuden bemærkes, at Kommissionen med sin beslutning af 18. december 1991 ([2]) godkendte et etårigt støtteprogram til omstrukturering af fjernvarmenettet i de nye tyske delstater, hvor der kunne ydes investeringsstøtte på indtil 35 % af investeringsomkostningerne, hvis nettets effektivitet derved blev øget og miljøforureningen reduceret. Projektet i Cottbus forfølger netop disse mål.

Endelig kan det konstateres, at der kan ses bort fra de negative virkninger på brændselsmarkedet i Fællesskabet, da brunkulsselskabet LAUBAG kun opnår et marginalt udbytte af projektet. Det skal i den forbindelse bemærkes, at LAUBAG på ingen måde drager fordel af kunstigt høje priser, men må afsætte sit produkt til markedspriser. Denne virksomhed opnår således højst en indirekte fordel, der består i en langfristet leveringskontrakt, som imidlertid kun udgør 0,9 % af virksomhedens årlige produktion. Virkningerne på brændselsmarkedet i hele Fællesskabet kan dermed betragtes som minimale. Endvidere skal der tages hensyn til, at den brændselsandel, som anvendes i Cottbus, kun udgør 0,1 % af det brændsel, der anvendes i Tyskland til drift af fjernvarmeværker. Via kraftværket i Cottbus vil LAUBAG's andel af det samlede tyske brændselsmarked således kun stige med 0,001 %. Desuden sker der på ingen måde en fortrængning af gas, som konkurrerer med brunkul. Tværtimod har gas siden 1991 med en markedsandel på ca. 27 % (i 1990 praktisk talt 0 %) haft en større markedsandel i de nye delstater end i hele Tyskland. I slutningen af 1997 blev 40 % af alle boliger i Østtyskland opvarmet med gas. Det skal i denne forbindelse desuden bemærkes, at de berørte parters bemærkninger i mindre grad vedrørte konkurrencefordrejninger og i højere grad fremhævede det økologiske aspekt ved anvendelsen af brunkul generelt, som dog ikke alene kan danne grundlag for en procedure i henhold til EF-traktatens artikel 93, stk. 2.

VI. **KONKLUSIONER**

Kommission bemærker, at den støtte, som Tyskland har ydet i strid med EF-traktatens artikel 93, stk. 3, er ulovlig. Under hensyntagen til dens positive virkninger på den regionale udvikling, den i forhold til det gamle kraftværk mindre miljøforurening, projektets pilotkarakter samt de minimale virkninger på konkurrencevilkårene er Kommissionen imidlertid nået frem til den konklusion, at investeringsstøtten til oprettelsen af et brunkulsfyret kraftværk i Cottbus er forenelig med fællesmarkedet —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Statsstøtten på 49,5 mio. DEM fra delstaten Brandenburg til det brunkulsfyrede kraftværk i Cottbus er forenelig med fællesmarkedet i henhold til EF-traktatens artikel 92, stk. 3, litra a).

Artikel 2

Denne beslutning er rettet til Forbundsrepublikken Tyskland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 9. december 1998.

På Kommissionens vegne

Karel VAN MIERT

Medlem af Kommissionen

([1]) F.eks. i Italien i statsstøttesag NN 52/91, beslutning af 31. juli 1991, EFT C 23 af 30.1.1992, s. 5.

([2]) EFT C 184 af 21.7.1992, s. 8.